

K B A K O W
 ul. Św. Anny 12.
 Biblioteka Jędrzej.

»SKRA«

bota 13 marca 1937 r.

Nr. 72

Przebieganie mie-
 szana z oznaczeniem do
 druków i prasą 10
 2.50Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
 Północna 4 i Telef.: Red. 6194, Adm. 6193

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
 ulazowa gośćką

Senat na wczorajszym posiedzeniu przyjął budżet bez poprawek

WARSZAWA, 12.3. (tel. wł.) Senat zakończył dziś trwającą od 5 m. debatę nad preliminarzem budżetowym na rok 1937-38.

W obradach dzisiejszych wzięli udział członkowie rządu z premierem Sławoj-Skłodzkim i wicepremierem Kwiatkowskim na czele.

Na wstępie posiedzenia sen. Heiman-Jarecki zreferował budżet budżetu państwowych, wskazując, że na 1 stycznia 1937 r. nie biorąc pod uwagę długów wojennych — pozostałe długi na głowę ludności około 89 zł. Nasze długi za granicę zmniejszyły się od r. 1933 o około pół miliarda zł. w czym dużą część stanowią różnice kursowe.

EMERYTURY I RENTY

Pierwszy z tych budżetów referował sen. Decyziewicz. Podkreślił on, że stały wzrost wydatków na emerytury spowodowany jest licznym spensjonowaniem w ostatnich 10 latach. Dopoki nie zahamujemy nadmiernego przypływu emerytur, trudno mówić o jakiejś racjonalnej polityce emerytalnej.

W zakończeniu mowa wyraża postulat, aby przy opracowywaniu nowej ustawy emerytalnej, wzięte były w rachubę nie tylko względy budżetowe, lecz i społeczne, oraz prawne.

Sprawozdawca budżetu rent inwalidycznych sen. Lewandowski zaznacza, że komisja budżetowa zwróciła uwagę na ka-pitałizację rent, wysuwając postulat, aby przy rozważaniu tej sprawy uwzględnić inwalidom zakładanie własnych warsztatów pracy, co uaktywni ich gospodarkę.

Z kolei Senat przystąpił do rozprawy nad budżetem monopolu państwowych. Sprawozdawca sen. Rudziński podnosi, że monopol należy spełniając swoją rolę. Mają one wypłacić do skarbu 681.400 tys. zł. tj. o 35.400 tys. zł. więcej, niż w roku ubiegłym. Wpłata ta, z loterii państwowej wzrosła pięciokrotnie z powodu ubiegłości.

Pod referencję zabrał głos sen. Leszczyński. Zwraca on uwagę, że obecnie spożycie spirytusu na głowę mieszkańca w woj. centralnych wynosi 116 litra podczas gdy w r. 1912 w tych samych województwach wynosiło tylko 1.01 litr. Mowa wskazuje, że widzimy w ostatnich dwóch latach niesłychany wzrost ilości punktów sprzedaży spirytusu. Prawie każda wieś ma sobie założyć taki punkt, gdyż nie pościąga to za danych specjalnych opłat dla sprzedawców. Dzienny zatem nadzór w utrwianiu spożycia alkoholu, co powoduje znaczny wzrost pląstajstwa.

Doceniając znaczenie przemysłu spirytusowego dla potrzeb obronności państwa, mowa stwierdza, konieczność zwiększenia zużycia spirytusu na cele techniczne i napędowe, aby tak drogą uchronić dalszy udział w sprzedaży spirytusu na cele konsumpcyjne.

Na zakończenie dzisiejszej debaty

10 tys. samolotów dla Anglii

LONDYN, 12.3. — Według oficjalnych danych ogłoszonych przez stowarzyszenie angielskich fabrykantów samolotów, fabryki angielskie pracują obecnie nad wykonaniem zamówień rządowych, to jest zamówień angielskiego państwa, lotnictwa na 10 tysięcy samolotów wojskowych, które mają być dostarczone w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

nad preliminarzem budżetowym p. wicepremier inż. E. Kwiatkowski złożył ważne oświadczenie w sprawie konwersji

polских zagranicznych pożyczek dolarowych, znajdujących się w rękach posiadaczy polskich.

Min. Kwiatkowski o obsłudze pożyczek zagranicznych

Oświadczenie p. wiceministra brzmi, jak następuje:

„Wysoki Senacie. W związku z zakończeniem debaty budżetowej chciałbym naświetlić jeszcze pewne zmiany, które prawdopodobnie powstaną w przyszłym roku budżetowym w budżecie długów państwowych, a to w związku z osiągniętym już przez rząd polski w Ameryce porozumieniem, ośmiennie symetrycznej obsługi polskich pożyczek dolarowych.

Prawidłowe budżetowanie wymaga wstawienia do budżetu 100 proc. obsługi tych długów, niezależnie od tego, że faktycznie ciężar obsługi ulegnie pewnej redukcji. Oszczędności tych nie da się obecnie nawet w przybliżeniu ustalić. Są one bowiem zależne od tego, w jakiej mierze i w jakiej formie posiadacze dolarowych pożyczek zagranicznych zainkasują kupony.

Należy nadmienić, że pomimo i to, iż tylko budżetowym prawdopodobnie osiągniemy jeszcze pewne oszczędności, na obsłudze długów zagranicznych. Chodzi tu mianowicie o kupony już zapadłe, które obywatela polscy za-inkasowali już w złotych w 100 procentach, natomiast obywatela zagraniczni będą mogli inkasować dopiero obecnie po ukladzie i jedynie zoferowanej wysokości 35 proc.

Oprócz alternatyw tymczasowej obsługi pożyczek dolarowych, zaofiarowanych w Nowym Jorku, rząd opracowi-

uje obecnie nową alternatywę. Mianowicie: w najbliższych dniach rząd wnie-sie od izby projekt ustawy, upoważniającej ministra skarbu do emisji nowych złotych obligacji, oprocentowanych na 4 i pół proc. w stosunku rocznym z tym samym amortyzacją stosunkowo niedługim, gdyż nie przekraczającą 25 lat, a przeznaczonych na do-broczną konwersję zagranicznych pożyczek dolarowych.

Kurs wymiany obligacji dolarowych w stosunku do pożyczki stabilizacyjnej posiadającej klauzulę wielowalutową, będzie ustalony według kursu waluty na miejscu doprecjonowanej, a zatem najbardziej korzystnej dla posiadacza. W obecnej chwili waluta taką jest gulden holenderski, którego kurs zapewniający posiadaczom pożyczki stabilizacyjnej, przeliczanie ich papierów na złote w stosunku na 3 zł za 1 dolara. W stosunku zaś do innych pożyczek dolarowych przy wymianie zastoso-wywalne kursy dolaru obiegowego. Poza tym uwzględnione zostaną premie wykupu, zastrzeżone w niektórych po-życzkach, jak np. stabilizacyjnej, wykup po 103 za 100 w Dillnowskiej po 105 za 100.

Sądzę, że deklaracja ta zostanie przyjęta z zadowoleniem przez posiadaczy tego typu pożyczek, wskazując, że w ramach realnego układu stosunków — skarb polski pragnie jak najskrupulatniej wywiązać się ze swych obowiąz-ków”. (oklaski).

INCYDENT

Marszałek: Wobec wyzpacania rozprawy nad budżetem mam zamiar odstąpić od głosowania. Przedtem udzieliłam głosu sen. Lubomirskiemu dla oświadczenia.

Sen. Lubomirski (konserwatywa). Ma być zamiar głosować nad budżetem, który nam w całości został przedstawiony do uchwalenia. Nie mniej mam zastrzeżenia przeciwko polityce Ministerstwa rolnictwa i reform rolnych. Polityka rolna tego Ministerstwa jest dla podniesienia produkcji i rozwoju rolnictwa szkodliwa, w logicznym następstwie nie zupełnie bezpieczna dla państwa, a zarażam wywołując niezgodę i niejasną wojnę, prowadzi do walki klas. (Różne głosy i przerywania).

Marszałek: Proszę o spokój. Sen. Lubomirski: Słoi ona w razym przeciwnieństwie do głoszących pięknych hasel o zjednoczeniu narodowym i konsolidacji społeczeństwa (różne okrzyki i głosy: skandal, wrzawa).

Marszałek dzwoni: Proszę o spokój. Głos ma sen. Leszczyński „la oświadczenia.

Sen. Leszczyński (konserwatywa): Wobec redakcji regulaminu Senatu głosować mam nad całością budżetu. Takie głosowanie nie daje możliwości uszczelniania się do budżetu pozostałości innych resortów. Stwierdzam więc, że głosując za całością budżetu, do polityki Ministerstwa rolnictwa uoszczelniam się w sposób krytyczny (głosy: nie podzielam).

Przyślągiem do głosowania. Rozucio-ł, aby które zgodził się rezydent u-chwalało. Następnie uchwalono szereg drobnych poprawek do ustawy skarbowej i wrzucił cały budżet przyjęto.

Krwawe rozruchy w Madrycie Setki kobiet i dzieci umiera z głodu

SALAMANKA. 12.3. Komunikat oficjalny kwatery głównej, ogłoszony wczoraj wieczorem stwierdza, że woj-ska powstające zupełnie znalazły opór nieprzyjaciela na froncie Guadaluja.

W ręce powstańców dostały się znaczne ilości materiałów wojennych. Wzięto do niewoli licznych jeńców, wśród których znajdują się dwaj wicecy oficerowie komunikacji, należący do batalionu Gerbilado.

Na odcinku północnym zajęto miejscowości: Voguilla, Monasterio, Cogolludo i Membrilla. Na polu bitwy nieprzyjaciół porażonych wielu zabito.

W dzielnicy uniwersyteckiej powstańcy odparli atak wojsk rządowych zadając im ciężkie straty. W Andaluzji szaleje burza anarchiczna, uniemożliwiająca wszelkie operacje na froncie północnym.

SALAMANKA. 12.3. (Tel. wł.) Radiostacja powiadamia z Valladolid donosi o nowych szalonych rozruchach w Madrycie. Pozostała w mieście ludność domaga się „coraz natęższej przydzielić większej ilości zapasów żywnościowych.

Przewodniczącym wyjątki mi-litarną, strzelając do tłumów z karabinów maszynowych i zabijając 87, rannych 136 ludzi.

Rada obrony Madrytu skonfiskowała w dniach ostatnich w magazynach wszelkie środki żywnościowe, wywożące je poza miasto. Po ulicach miasta walszają się setki kobiet i dzieci daremnie szukające żywności.

FO DRUGIEJ STRONIE TEŻ SA CUDZOZIEMCY

SEWILLA. 12.3. Queipo de Llano za-percza wiadomościom zawartym w komunikatach rządowych. W ciągu dnia wczorajszego — jak twierdzi generał — w Asturii toczyły się gwałtowne walki. Trzy bataliony nieprzyjacielskie zostały załaskawione. Na froncie lara-ma powstaniej poczuły się naprzeciw.

Prezydentowi rządu w Walencji — powiedział generał — widać wielki rozgłos wiadomości o zwycięgu 4 jeńców włoskich na froncie Guadaluja. Należy stwierdzić, że w czasie ostatniej ofensywy wielu Norwegów i Czecho-słowaków przeszło na naszą stronę. Dowodzi to, że nie tylko u nas znajdują się cudzoziemcy.

„WALCZYMY Z WŁOCHAMI I NIEMCAMI

PARYŻ. 12.3. (Tel. wł.) Z Madrytu donoszą, że na odcinku Brilhaga od 48 godzin szaleją zaciekłe walki. Wojska rządowe, które przystąpiły do kon-

taktu, wstrzymały dalszy pociąg powstańców i zajęły strategicznie ważne wzgórze między Brilhaga a Val de Arenas. W akcji brał udział lotnikowski i artyleria, które zadawały poważne straty. Coś się odgrywał powołanie do powstania na placu boju wielu zabitych, oraz liczne rólgi. O-ficjalnie stwierdza, że na froncie pod Guadaluja walczą kilka włoskich dywizji faszystowskich i jedna dywizja włoskich wojsk regularnych dowodzona przez generałów włoskich. Armia włoska stała pod naciskiem dowódców gen. Manzini. Gen. Manzini odważył: „Nie jest to już wojna domowa, lecz prawdziwa wojna europejska. Walczymy z Włochami i Niemcami”.

WALENCJA DO LIGI NARODÓW LONDYN. 12.3. (Tel. wł.) Reuter donosi z Walencji:

Pod 7-godzinnym pośiedzeniem, które trwało do północy, rząd hiszpański ogłosił następujący komunikat:

Gabinet zbadał dokładnie wyroczenia przeciwko ukladom; o nieinterwen-cji, jakie stanowiły obecność na froncie Guadaluja kilku dywizji armii włoskiej. Rząd zapobiegł kroci podjęcie przez ministra spraw zagranicznych i aby przedstawić odmienne faksy komite-łowi nieinterwencji i Lidze Narodów.

NA MARGINESIE

planowa propagande polskości

Rok rocznie przybiera do Polski na wakacje ludzie pewna ilość dzieci polskich z poza granic kraju. Idea przewodnią organizowania takich wakacji dla Polaków zamieszkających na obczyźnie, była choćby zapobieganie wynarodowieniu dzieci, przez pokazanie im ojczystego kraju i najbliższą komunitę z naderżającą. Poszczególne grupy młodzieży szkolowanej są w zależności od możliwości pomieszczenia, głównie po roznych obcoch barczerskich, koloniach szkolnych itp.

Przez włączenie grupy przybyłej do grupy młodzieży polskiej, pragnie się osiągnąć zbliżenie i zadziwienie powojną wspólnoty, co ma odzwierciedlać w sobie, w myśl postawionej sobie zadania.

Na podaniu młodzieży za granicę pod opieką danej kolonii czy obcoi i zapewnieniu jej wspaniałości i pożywności, kończy się zwykle inchojatywa organizatorów.

Zaniedbuje się jednak rzeczy najważniejsze, a mianowicie: tego, co dzieje się na ogólnikowo choćby zapoznaniu przybyłych z tym co właściwie jest polskością i z uświadomieniem ich narodowości, z zapoznaniem ich z elementami polskości.

Zapewne, że władze, czy zwierzchniostwo, którego młodzież z zagranicy jest obco, nie może być zadowolona z tego, co dzieje się w miarę swoich sił możliwości, o tym świadczą liczne wykładki, czy po gadanek na temat związanej z kulturą, mieszkaniem i ziemią Polski. Pogadanki te jednak, prowadzone bez planu i najczęściej niesystematycznie, nie mogą być uważane za drogę do systematycznego zorganizowania pomocy oświatowej.

Pomoc ta winna być prowadzona przez naukowców, posiadających fachowe przygotowanie do takiej pracy. Nie wydaje się, by tego rodzaju asysta wymagała dużych funduszy.

Opowiadając oświeceniowym naukowcom, nie powinno być trudno, aby wyłożenia pewnej ilości prelekcji za darmo, czy w formie wykładu i kosztu przejazdu, co winno być bagatelna suma. A pożytek z tej pracy byłby w ogrom.

GŁOSY PUBLICZNE

Szkolenie głodomorów

Od jednego z naszych czytelników otrzymaliśmy następującą treść listu: W dniu 31 października 1936 r. skonczył się uroczysty okres pracy i dnia 3 listopada złożony rozkaz o zasiłek z powodu braku pracy. Wszystkie osoby bardzo ładnie, bo już w styczniu b. r. otrzymaliśmy decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie. Mogłbyśmy śmiało z radością, że sprawa mogłaby się zakończyć w tak rekordowym czasie, jednak znalazł się sek. Sekiem tym było to, że przyznano mi wprawdzie zasiłek, ale z wyłączeniem sezonu martwego tygodni: grudnia, stycznia i lutego. Po nieważ wydała mi się to krzywdzące, złożyłem dn. 5.1. b. r. odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń.

I tu zaczyna się tragedia. Odwołanie moje w Chorzowie „nabierało mocy urzędowej” z górą miesiąc. Wreszcie dnia 12.2.37 zdecydował się napisać do Urzędu Ubezpieczeń Społecznych w Sosnowcu w sprawie zbadania poliznialności moich składów.

Jedni przyjął, że odpowiedź z Sosnowa będzie mi w Chorzowie, nie miała mocy urzędowej, a następnie cała sprawa pójść do Urzędu Wojewódzkiego i znów wróci do Chorzowa, to należy się spodziewać, że już w czerwcu otrzymam decyzję Zakładu, nie mówiąc naturalnie o pieniądzu, bo to będą znacznie później. A więc od listopada do czerwca 7 miesięcy. Mam wrażenie, że nawet najlepszymy głodomór nie wytrzymałby. Ja sobie jednak pozwolę śmiać. A już się uda i będę sławny.

Z. W.

ny. Umiejemy podanie pewnego rodzaju „propagandy polskości” dziennikom, narazem przez pozostało 10—11 miesięcy, na przeważnie brulnie metody wynaradawiające, uchronilo by je przed zatarciem ich pożądanym narodowym.

W ten sposób cel ich przyjazdu do Polski byłby w rzeczywistości w pełni uwieczniony rezultatem.

Propaganda pomocy zimowej przez radio

Polacie Radio wzięło żywy udział w propagandzie haasu pomocy zimowej dla bezrobotnych. Dla propagandy tych haasów wykorzystano wszystkie rodzaje audycji mówionych.

Z chwilą ogłoszenia akcji pomocy zimowej dla bezrobotnych Polskie Radio w bardzo krótkim przeciągu czasu nadało 12 przemówień wskazujących potrzebę podpiśnięcia przez całe społeczeństwo z pomocą zimowa bezrobotnym. Ze specjalnego mikrofonu zamontowanego na zamku mostu p. Prezydent Rzeczypospolitej, poudał przemówienie wygłaszał poszczególni ministrowie i preesi wielkich organizacji społecznych i gospodarczych.

Uroczyste odczyty transmisji z punktów zbiórki ofiar na rzecz bezrobotnych i z miejsc rozdawania darów, w czasie zaś trwania normalnego programu radiowego wygłoszone do końca grudnia ub. r. ponad 60 haasów i wzywali o potężne pomocy zimowej.

Dzienniki radiowe podobnie uchwyciły ruchy strzeż i organizacji oraz telety barcz charakterystycznych deklaracji indywidualnych w sprawie odpozwakowania się na pomoc zimową.

Przez audycjami organizowanymi w War-

Jednocześnie zaś ulotno by, choćby w mierzni zimuj, stopnia, dół bezrobotnym naukowcom, zapewniając im możliwość bezpłatnego spędzenia wakacji.

Już za kilka miesięcy, racie się spierają do Polski młodzież z Niemiec, Czechosłowacji, Rumunii. Czaa więc, by właśnie teraz pomysłać na możliwości realizacji podobnej akcji.

P. A. O.

NA FALI DNIA

DO SOSNOWCA

Jak donosiłby wczoraj, w Warszawie zostali zatrzymani bezprawnie przez władze śledcze trzej redaktorzy dzienników „Prasy Polskiej”.

Zatrzymani zostali wkrótce zwolnieni i otrzymali pełną satysfakcję. Wczoraj „Ekspres Poranny” zamieścił w związku z tym następującą informację:

„Wczorajszą buletyn Kłhu Sprawozdawców Parlamentarnych” za wczoraj, wiadomości, iż p. minister sprawiedliwości przemówił z Warszawy do Sosnowca asesora sądowego p. Janego Węglewskiego, pełniącego w dniu 9 marca obowiązki prokuratora do spraw prawnych przy sądzie okręgowym warszawskim.

Zarządzenie to poczyniło w związku z bezprawnym zatrzymaniem 3-ech redaktorów wydawnictwa Domu Pracy, których po niespełna dwu godzinach zwolniono.”

KEOPTY PRZYJACIŁO PKO

Właściciele księgarzek PKO chcieli by uzyskać od tej pięknej instytucji symbolizującą „pewność i zaufanie” następujący wyjątek:

Oto właściciel księgarzek, oszczędność, jedzie na wypoczynku. W myśla bała PKO, aby nie wozić z sobą pieniędzy, bo to niebezpieczne. Dlatego wygłosił ulotkę sam ulotkę, a „księgarzek”, która umożliwiła podjęcie codziennie 100 zł, wpłacyła mu kwotę, której właściciel PKO, Tymon, jak to w życiu bywa — wypadki, chęć po ludziach. Podczas ulotki, na wywczasach, właściciel księgarzek narazie zachorował (powiedmy: naciągnął złamał nogę). Biedny właściciel księgarzek posiada pieniądze, ale... w P. K. O. Nie może jednak się dostać do nich, bo aby podjąć, trzeba się zgłosić osobistą „na pocztę”. Sytuacja wielce kłopotliwa.

Należy sądzić, iż PKO znajdzie wyjście z tej kłopotliwej sytuacji, również kłopotliwej dla właścicieli księgarzek, jak i dla PKO.

Zniżki kolejowe dla osób

POWACZAKACH z UZDROWISK

Z dniem 1 maja b. r. wznowiono dostawę zniżki kolejowej dla osób powracających z uzdrowisk, nie prowadzących sezonu czerwowego. Zniżki te mają obowiązywać do 31 grudnia włącznie i 22 kategorie nadmorskie i kąpieliskowe.

Budko, Bystra, Ciechanów, Dolny, Górzki, Górzki, Hrubieszów, Jarosław, Kradzki, Kresowice, Kuty, Kosów, Lublin, Wini, Morawy, Muszyna, Między, Nienów, Ojów, Pieniny, Rybnik, Siles, Szwajcerczy, Smukalski, Sokoł, Sopot, Wyszew, Wilkowie, Zaleszczyki, Gdynia-Orłowo, Marcin, Puck, Swarzewo, Wieliczka, Wieliczka, Włocławek, Chabów, Czerwona, Kuznica, Jaskierka, Jurata, Bor, Hel, Karwin, Karwiniska, Błota, Jastrzebia Góra, Janina, Włocławek, Keszew, Dabki, Mały Kack, Olszów i Tłuszy.

Wobec tego, że korzystanie z ulgi nastąpić może dopiero po 14-dniowym pobycie w uzdrowisku, niekorzystający ulgiwy przjazd powrotny z wymienionych uzdrowisk i kąpielisk nadmorskich nastąpić może w dniu 14 maja.

Jednocześnie przypominamy, że w ciągu całego roku przysługują zniżki powrotne przy wyjeździe z następujących 18 uzdrowisk: Ciechanów, Góra, Dziadowice, Łazy, Niezdró, Inowrocław, Iwona, Jaworze, Jazarniec, Krynica, Nalców, Otłok, Jabła, Rudka, Szawłowie, Trzaskawice, Wile, Wola, Zakopane i Zgierz.

Budżet Będzina

NA ROK 1937-38.

Zarząd m. Będzina opracował już budżet na rok 1937-38.

Ogólna suma budżetu w wydatkach i dochodach zanika się sumą 1.889.411 złotych. Budżet zatem jest udrównowżony.

Wydatki, zwyczajne wynoszą — 1.112.700 zł, nadzwyczajne 756.551 zł. Dochody zwyczajne wynoszą: — 1.195.366 zł, nadzwyczajne 874.045 zł.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

CALENDARZ DNIA

Sobota

13

Marzec

krzyżują p. m. Nicolara b. Słowiański: Trzebielawa.

Stożek waz. 5.56, zach. 17.36.

Księżyc waz. 5.40, zach. 18.52.

HISTORIA PODAJE:

1302 Zmarł w Kaliszu król Mieszko III.

1690 Zgymnt III pałya prawa do Białoni.

1797 Legiony polskie wkroczyły do Mantui.

1865 Lewandowski, który Moskali na Podlaniu.

1899 Aleksandra, Zolał przez Grecję.

PRZYSŁOWIA:

„Słuchy marze, mądry mał.

Będzie iusia kielby grzy.

AFORYZMY:

„Rozmawia człowiek nie chce za nadziej.

„Która wyjada do wody”.

— 00 —

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Krew na morzu”.

PALACE: „O czym mówią kobiety”.

— 00 —

Nowy Zarząd

ZW. PRACOWNIKÓW SKARBOWYCH

W SOSNOWCU

W dniu 27 ub. m. odbyło się zwołanie

na ważne zgromadzenie Związku pracowników skarbowych Rplziei Polskiej

Kół w Sosnowcu pod przewodnictwem

delegata Centralnego zarządu w War-

sawie p. Rykowski, zarządzałego

spraważającego z działalności zarządu Ko-

ła za rok 1936.

Na tymże posiedzeniu wybrano nowe

władze Koła na rok 1937, które na po-

siedzeniu zarządu w dniu 5 ub. m. ukon-

stytuowało się następująco: p. Lucjan

Kolodziejski — prezes, p. Stefania Pa-

gajowa — I wiceprezes i skarbnik, p.

Jożef Soja — II wiceprezes, p. Wiktor

Nawroć — sekretarz, p. Marian Tre-

guszyński — Adam Bochen — członkowie

zarządu; komisia rewizyjna p. p. Wła-

dysław Uramowski, Władysław Defca i

Zygmun Mierzejewski.

Jednocześnie wybrano na Zjazd O-

kręgowy w Kielcach delegatów p. p. —

Lucjana Kolodziejskiego i Władysława

Defcę, oraz na zjazd delegatów kół w

Warszawie p. p. Zygmunta Mierzejew-

skiego i Władysława Defcę.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 13 bm. o godz. 20.30 premiera ostatniej nowości europejskiej, zamknięcia sezonu, „Tajemnica LEKALSKA”. W sztuce tej autor sławny „Maury” w niezwykle interesujący i dowcipny sposób porusza aktualne sprawy, problemów ludzkich w stosunku do życia prywatnego. „Tajemnica lekarska” jest obecnie grana w teatrze kulturalnym w Warszawie i osiągnęła już rekordową liczbę 23 przedstawień.

Reżyserię sztukę na naszej scenie dyr. Golewowski. Obsadę stanowią pp. Annah-Balcer, Januszewska, Marciniak, Gornicki, Ewan, Puldy, Krotki, Nawrocki i m.

Bilety do nabycia w firmie W. Czechowski.

— 00 —

Przed rozpoczęciem robót

PUBLICZNYCH w DĄBROWIE

W ostatnich dniach donosiliśmy, w związku z bliskim terminem rozpoczęcia robót publicznych, o wysokości funduszy, jakimi będą dysponowały te

ce i miasta Sosnowiec i Będzin.

Obecnie dowiadujemy się, że Dąbrowa Górnicza na otrzymała 170 tys. zł. pożyczki na roboty wodociągowo-kanalizacyjne oraz dotację w wysokości 150 tys. zł. z Funduszu Pracy na roboty związane z regulacją Przemszy.

— 00 —

Kontrola cen

W SKLEPAK w DĄBROWIE

W dniu wczorajszym pp. prezydent Trzęsiniński i wiceprezydent Ciupak przeprowadzili w Dąbrowie w sklepach i składach kontrole cen artykułów pierwszej potrzeby.

Jak wykazała kontrola, ceny są stałe i nie wykazują tendencji zwyżkowych. Dzięki przeprowadzonym kontrolom, ceny w okresie przedświątecznym nie będą mogły być podwyższone.

— 00 —

OFICEROWIE I PODCHORĄŻE

W REZERWY CZŁONKOWIE KOŁA

ZA DĄBRÓWĄ, ZŁOŻENIA WŁAŚCICIELI

Właściciele Koła w Sosnowcu, Zarząd Ko-

ła przypomina, że w dniu 14 bm. (nie-

działa) o godz. 10.30 w Domu społec-

znym na Pogoni odbędzie się zwołanie

zebranie miesięczne, na którym mjr. dypl. Chorzewski Adam przeprowadzi

ćwiczenia aplikacyjne na temat: „Kom-

pania odwodowa w przeciwności”.

Obecność wszystkich członków Koła ob-

owiązuje. Należy przynieść ze sobą

mapy Katowice w skali 1:100.000.

[illegible]

Nasz „dodatek”

Podejmując po przelocie rozważanie związku „Dodatku” miesięcznego Organizacji Przypodobienia Wojskowego Kobiet do obrony kraju uważam sobie za mój obowiązek podziękować Szanownej Redakcji „Kurjera Zachodniego” za łaskawe umożliwienie nam omawiania spraw Organizacji na łamach poczynnego pisma Szanownych Pańów.

Tworząc Organizację pracującą w myśl wytycznych Pańów, Urzędu WF i PW nad przygotowanie rezerw kobiecych na wypadek wojny i wychowującą zastępy kobiet — uśwa domowych i pelanowarstwowch obywateli Państwa Polskiego.

Sprawy przypodobienia wojskowego kobiet już niejednokrotnie poruszano były na łamach „Kurjera Zachodniego”. W naszym „Dodatk” miesięcznym” pragniemy ogół społeczeństwa eale informować o tym, co się dzieje w naszej Organizacji zaznajamiać z formami naszej pracy, jej rozwojem i z trudnieniami z jakimi, tak jak zresztą każda organizacja wnosząca coś nowego do życia społecznego, musi się borykać. Stawiamy tu dzisiaj pewną rolę, bo kilkadziesiąt tysięcy kobiet w całej Polsce zorganizowanych w stowarzyszenia, które ma na celu realizację w jak najszybszym tempie zwołania hasła „marod pod broń” — jest sila.

Na terenie Śląska i Zagłębia jest nas kilka tysięcy. Ale to wszystko mało, jeśli weźmiemy pod uwagę cały ten wielki kraj, który jest tak wielki, takamiżającymi ten teren. I dlatego droga pracy chemy do nich dobiec. Nie obawiając się, że „chemy” z was zrobić żołnierzy, którzy z bronią w ręku pójda bronić granic Państwa. Nie chemy też pisać, że na tym typie męskie ani podważa was nuda i samotność. Tak duto z nas, kóre pracujemy w Organizacji, jest żmudny i cięły, młakami swych dzieci i wale nie przedstawiały być kobietami. My tylko rozumiemy potrzebę chwili. Mały prawa, a prawa nakładają obowiązki. Musimy być silne fizycznie i duchowo aby w chwilach ciężkiej ale zalegającej się, umieć sobie zawsze poradzić i sila mocno na obu nogach, im takich kobiet Polska dzisiaj potrzebuje.

Na wypadek zaś wojny, gdy Organizacja będzie w potrzebie, musimy być przygotowane do objęcia w kraju wszystkich tych placówek, z którymi mężczyźni porzuciłaby zwolnieniu na front. Wtedy do nas należałoby być organizacją obrony przemołagowej i przeciwołnowej misie, obsługi szpitali, magazynów, kuchni, sieci łączności i t.d. Jak również opieka nad rodzinami tych, którzy poszli na front i musimy im sobie powiedzieć, że od elonnie naszego przygotowania i naszej gotowości zależało będzie w dużej mierze zwycięstwo.

Żołnierzy bowiem z całym zapalem będzie walczyli, jeśli będzie spokojny o losy swych najbliższych, postawianych w kraju i jeśli na czas dostarczą mu się tego wszystkiego, co mu do życia i walki będzie potrzebne.

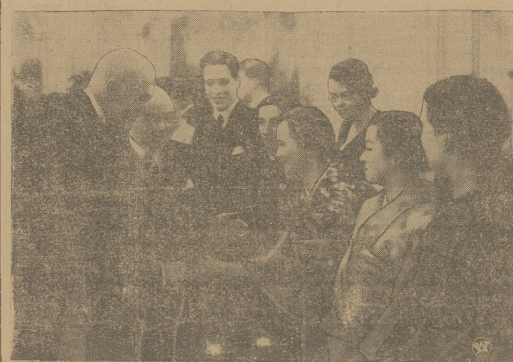
Część nas praca obierzyła do wykonywania i dlatego do tej pracy nie może być zabraknąć rąk i serc gorących, które jej się poświęca. Nasz sąsiedzi do brzo rozumienia rolę, jaka kobietom przysługuje w udziału na wypadach wojny i dlatego zrzeszają w swych organizacjach a w terli tysięcy kobiet, jak wobec tego nako wygląda cyfra naszych kilkunastu tysięcy. I jest w tym jęsz, że jedną boleć, że namte kobiety zrozumiały już w pełni załania, które je czekają, a my Polki! Łatwo u nas o piekole przywilej, emuzjizm wywołany chwila, ale jak trudno o wytrwanie w żmudnym resoleniu i zrozumieniu, że tak w rzeczywistości, że nie wolno nam czekać, aż wojna stanie się rzeczywistością. Wie my, że z doświadczenia, że w chwili gorącej, kobiety będą się masami zgłaszać do pracy, ale wtedy nie czas będzie na szkolenie. Wtedy trzeba już umieć robić to do czego nas wojskowo przygotowały. Wieć szkolić trzeba się dzisiaj i dla

tego koniecznym jest zapoznanie się z pracą Organizacji Przypodobienia Wojskowego Kobiet do obrony Kraju i wzięcie w jej szereg, aby z póki czas nabyć tego przygotowania, którego kiedyś od nas żądają.

We wszystkich miastach i powiatach mamy swoje instruktorzy prowadzące

szkolenia, a Komenda Rejonu Śląskiego w Katowicach ul. Kilińskiego 25, tel. 32333 czynna jest do zwołenia i każdej chwili udzieli wszelkich informacji chętnym do pracy.

Komendanta Rejonu Śląskiego
OPWK do OK
Czeława Łatoszewska-Uńierzka

UCZESTNICZY KONKURSU SZOPEŃSKIEGO NA ZAMKU
Pan Prezydent Rzeszypolipolip w towarzyszeniu Małżonki przybył na Zamku królówką uczestników konkursu Szopeńskiego. Na zdjęciu widzimy P. Prezydenta Rapiłę, który wita się z przedstawicielkami jury jępielskiej.

Przygotowanie do obrony Państwa Twoim prawem i obowiązkiem

Zarząd naczelny OPWK do OK zapożakował nową akcję, której można wróżyć dobiecie w niedługim czasie popularności. Jest to szczególnie pomyślna akcja puzek oszczędnościowych P.W.K. Jej myślą przewodnią jest oparcie pracy społecznej na głosach świadomości wszystkich członków organizacji i szerokości warstw społeczeństwa przez ukłokanie w jak największą ilość osób puzek oszczędnościowych. Kóreowanie jest niedopuszczalne.

Najprześwieśleń obywatela doprowadzają do ogromnie pożądanego wniosku. Jeśli każda z członkin ukłoknie jedną puzkę i jeśli w puzce tej każda kobieta zbierze się 1 zł, to w ciągu tego jednego roku Organizacja

będzie rozporządzała sumą 27.000 zł, bo tyle obecnie mamy członkin. A przecież nie ma wątpliwości, że w niedługim czasie będzie więcej niż 30.000, i że niejedna członkin ukłoknie więcej niż jedną puzkę. Organizacja uzyska w ten sposób źródło poważnych dochodów.

Puzki oszczędnościowe P.W.K. posiadają z jednej strony firmę PKO, z drugiej zaś obok orzeka P.W.K. napisy: „Organizacja Przypodobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju Przygotowanie do obrony Państwa — twoim prawem i obowiązkiem.”

To właśnie hasło nie może się stać frazesem, pustym dźwiękiem, które zawsze wstycha i oklepie, jeśli się o nie wysłymi, wazujemy to umieścić nas

porowę, owożni się w nas posażaować nie. Wierzymy, że każda kobieta w rozumieniu wielkiej roli obrony Organizacji — obożni z prawa i wypełni swój obowiązek.

M. Nadechowska-Kniaginowa
mgr. Lil.

Myśli wybrane

Po sposobie, w jakim spełniać swój obowiązek poznaj wartość swoją. — A co to jest obowiązek? Jest to zadanie powołujące go dnia.

(Goetlie)

Niewiecyżony jest naród, co cały pod brzo gółów jest walczyć za swoją wolność.

(Napoleon)

Ludzie kochający łee i na nie złezty to dwojny klór do świątyni zwolują opawców.

(E. Orzeszkowa)

Jedyny cel człowieka i narodów jest żyć tak, aby tym, co się im stało, było łee. Bez utkwienia myśli w ten główny punkt nie ma życia, nie ma rzetelnego bytu.

(A. Mickiewicz)

Skrzynka pocztowa

Wszystkim, którzy odciebiły zasęgnąć informacji iścących Organizacji Przypodobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju komunikujemy, że na łamach dodatku miesięcznego udział będziemy chętnie odpowiadali na pytania przysłane pod adresem: Skrzynka pocztowa P.W.K. referenta prasowa M. Kosioginowa, Dąbrowa Górnicza, Kolejowa 8.

KRONIKA

Kóło lokalne OPWK do OK w Dąbrowie Górniczej wynajęło przy ul. Obrzeź 11a i piętro nowy lokal na świadczenia. Kobiety odciebiły się tam zbierania zarządu, poza tym zbiórki oddziałów i drużyny pracy społecznej. W soboty zbierają się członkinie na lekcje śpiewu chóralnego prowadzone przez łachową silę.

26 lutego dwie odciebiły: inst. Sadowska i p. St. Dudzińska naoczyć kursu instruktorów O. P. G. 21, 23 i 26 lutego 10 członkin P.W.K. odciebiły kurs apawichronowy.

4 marca wyjechały dwie instruktorzy na kurs administracji wojskowej do Brześcia nad Bugiem.

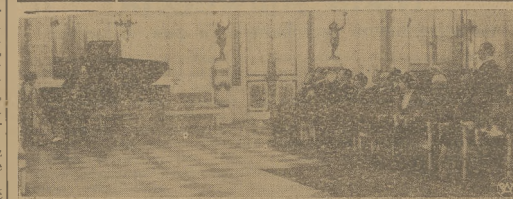
W lutym Komenda Kola lokalnego w Dąbrowie G. urzadzila dla instruktorów Zagłębia herbata, na której była obecna p. komendantka rejonu śląskiego Cz. Uńierzka.

NOWA PLACÓWKA P. W. K.

w Tarnowskich Górach

W dniu 19.II b.r. odbyło się w Tarnowskich Górach zebranie elity odciebiłowego kobiecego w sprawie zorganizowania Kola lokalnego OPWK do OK. W auli państwowego gimnazjum żeńskiego zgromadziło się ponad 70 osób. Ten ważny w życiu organizacji moment powstania nowej placówki uświetnili przyjazd p. senatorki Grunewald, która wywoliła odczyt „Udział kobiet w obronie narodowej”. Pani senatorka, sama wybitna iścalka z okresu walk niepodległościowych, jedna z orolowych przedstawicielek społeczeństwa kobiecego doby

obecnej, w gorących słowach przedstawiła udział kobiet w walkach o odciebiłowie niepodległości. Nagdzie Kobieta nie zabrakło; pracowały jako kurierki, w służbie łączności, w POW. w Litwie Kobiet, ale brak ich w obrocie Lwowa, Wilna i Śląska. Świadcząc im pracę są łe nie najprześwieśleń ciemności wojkowej 40 z nich udkorowało krzyżem Wictoli Milicji. Dziś w czasie pokoju kobiety polskie rozumieją potrzebę zorganizowania się na wypadek wojny, bo nie zeznają się w Organizacji Przypodobienia Wojskowego Kobiet do Obo-

PRZYJĘCIE NA ZAMKU DLA UCZESTNIKÓW KONKURSU CHOPINOWSKIEGO
Podczas przyjęcia na Zamku przy Panu Prezydenta Rzeszypolipolip prof. dr. L. Małockiego uczestników III międzynarodowego konkursu Chopinowskiego przedstawicielek dają ponik na konkursie odegrali kilka utworów Chopina.

wo Kraju. P. senatorka Grunewald przemawiała swoje zaszczytla społeczeństwa kobiecego, mówiąc, że tam gdzie decydują się najważniejsze sprawy Państwa, nie może brakać podwo polskiego społeczeństwa, że tam gdzie z takim zapalem pracują córki w huliach P.W.K. nie może brakać ich

Peace Organizacji P.W.K. do OK na terenie Śląska przedstawili k-nienta komarka rejonu śląskiego p. Łatoszewska - Uńierzka.

Przemawiała też wywoliły wielki emuzjizm, czego najlepszym dowodem jest zorganizowanie się Kola lokalnego OPWK do OK. Ukonytował się zarząd Kola z osobach przewodnicząca — p. Wanda Stelmakowa, wiceprzewodnicząca — p. Małgorzata Antkowiak, sekretarka — mgr. B. Świdarska, skarbniczka — Gerda Szidłowska; komisia rewizyjna: dr. Komunikacja, H. Sykowska, A. Żydłowska. Z urzędu w skład zarządu weszła k-nienta Kola mgr. E. Zawacka.

Nowa placówka OPWK do OK rozpoczęła pracę od zorganizowania kursu informacyjnego — organizacja, która dwoi członkin oraz przejdą prowadzić kursa gimnastyki i gier sportowych dla pań.

Mgr. B. Świdarska

DZIA Największe arcydzieło produkcji europejskiej p. t.

KINO
ZAGŁĘBIE

KREW NA MORZU

(NITCHEVO)

Walka dwóch mężczyzn o kobietę, główna akcja rozgrywa się w łodzi podwodnej na dnie morza.

W rol. gl. Harry Baur, Iwan Moritachin, Marcelle Chantal

Początek I seansu o g. 17.30

KINO
RIALTO

Laureat Akademii Filmowej, bohater „Potępienia” i „Pod dwiema flagami” VICTOR MC. LAGLEN w nowym popisowej roli w wielkim dramacie o wysokim napięciu

„BRUTAL”

Warszawska 18

Pocz. I seansu o 5.30 w niedzielę o 3.00

Przezorny Holender

Przewrotność jest szczególną cechą Holenderów. Nie też dzwoniąca za rekor w tej dziedzinie pobili pewien mieszkaniec Amsterdamu, który straciwszy dwukrotnie majątek i zaznawszy biedy, postanowił zabezpieczyć się na przyszłość. Przed niewątpliwym czasem Holender otrzymał wiadomość o zgonie swego wujka w Paryżu, który pozostawił mu w spadku znaczny majątek.

Przezorny Holender, na którego tak niepostrzeżenie opadła łaska fortuny, postanowił pozostać w stolicy nad sekwaną i zadowolony sobie spokojny był, co najmniej na lat 10. W restauracji Premier opłacił na 10 lat swego siołca. Magazyny konfekcyjne, bielizny i p. otrzymały zamówienie za do-

stawy przewidziane na najbliższy okres 10 lat. W swej przezorności Holender zabezpieczył sobie gołębienie i codziennie strzyczenie, opłacając z góry fryzjera na lat 10.

Eksport komarów

Od kilku lat do Kanady eksportowane są z Węgier olbrzymie ilości komarów specjalnego gatunku, znanego pod łacińską nazwą „Sophus rufus”. Istotnie tępił wale gąsienicę oraz inną szkodliwą zbrod i ogrodników. Mimo, że eksport komarów z Węgier przez dwa morza i ocean do Kanady wymaga

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim,

Spółka Akcyjna,

zawiadania swych odbiorców prądu w miejscowości BOBROWNIKI.

Ze wraze zapalenia się bezpieczników w instalacji elektrycznej reklamować należy kierować bezpośrednio do Zyrard, kolonia Stara, dom Nr. 56, telefon 330559, względnie w Bobrownikach od godziny 8-iej do 21-iej do WPani Cyganików, ul. Kościelna Nr. 148, parter (dom, gdzie mieści się agencja pocztowa).

ekosplukowanych urządzeń transportowych, wymaga bowiem dużych ośrodków i pochłania wielkie koszty, w roku ubiegłym eksport osiągnął cyfrę 15 milionów sztuk komarów i posiada tendencję zwyżkową.

KRESOWE MONTE CARLO

Ostatnio odkryto w szeregu miejscowościach na Wileńszczyźnie potajemne kluby hazardowe. Wiceniacy grają o ziemiach i zapaki. Organizacje społeczne wypowiedziały temu zatruwającemu jawniświaku zdecydowaną walkę przy pomocy policji. Dodac należy, że gdy któryś z kłmłochów wygra całe pudełko zapalek bank się rozłoży i klub na parę dni zamknięty.

BISKUP LOURDES W CZĘSTOCHOWIE

Do Częstochowy przybył JE. ks. biskup Flore Gerlier, biskup Lourdes. Dostojny gość udał się na Jasną Górę, gdzie został procesjonalnie wprowadzony do wielkiego kościoła, a następnie

do kaplicy Matki Boskiej, gdzie odsłonięty został cudowny obraz. Ks. biskup Gerlier wizytował na miejscową kolonię francuską.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO I SPRZEDAŻ

MEBLE

stołowe, gabinecy, spiłnia, sztuki poje dyczne, gotowe i na zamówienie. Nowocześnie umeblowane, tapicerowane, wygodne, w dobrych warunkach ciepła. Chętniejsza Wytwórnia.

LOKALE

LADNY

frontowy pokój umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia 3 Maja 11 m. 8. 1068

MIESZKANIE

4-pokojowe, komfortowe, czynsz zł. 175 do wynajęcia. Katowice, Zamkowa 70. 1063

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-66. — Przyjmuję poryczki, oblige p. 1068

UZZDROWISKA

BYSTRA-WILKOWICE
leczenie klimatyczne po zapaleniu płuc, grypie, tyfku w sanatorium „Antobol”, całodziennie uzdrowienie zł. 4.50. Lokalne ap. na miejscu. 1079

Różne

ZA DŁUGI

zowy mój Francuśki nie odpowiada i płacić nie będę — Płacił Ostrowski. 1064

REKLAMA
JEST DZWIGNIA
HANDLUIGARDEROBE
WIOSENNA

294

należy

już odwieźć

PALNIA CHEMICZNA
I FABIARNIA

„ZNICZ”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70

OGŁOSZENIE.

Zarząd Gminy Sławików apeluje o wszystkich ludów 46228 m. kub. dżony i bloków somowych o następujących wymiarach:

Oddział	31-40 sm. dł.	21-30 sm. dł.	14-20 sm. dł.	RAZEM m ²
24 Cieśle	0.99	45.42	125.00	174.41
66 Laski	25.42	176.73	91.72	293.87

Cena wywoławcza za 1 m. kubiczny wynosi w oddziale 24-tych 30 zł.

Cena wywoławcza za 1 m. kubiczny wynosi w oddziale 66-tych 30 zł.

Oferty w zamkniętych kopertach wraz z wadium w wysokości 10% ogólnej sumy należy składać na ręce wójty Gminy Sławików do dnia 20 marca 1937 r. do godz. 12-iej. Otwarcie kopert nastąpi w dniu następnym. Zarząd zastrzega sobie wybór oferty i termin wywozu drewna.

Sławików, dnia 8 marca 1937 r. 1061
Wójt Gminy Sławików: Feliks Przemczak-
w sekretarza: Antoni Toborczak.

LOKOMOTYWA—OLBRYZYM

Sensacyjnie wybudowana wielka wozownia lokomotyw-obrzym, długości 30 metr., typ „Gazette” o 24 kołach, zabudowana przez kompanię francuską - Belgiję, za specjalnym przystosowaniem dla Algierji. Na zdjęciu naszym lokomotywa-obrzym.

KINO
„Palace”

Dziś!

Zelichowska, Cybulski i Sielański
w filmie polskim według zagranicznego scenarzysty słynnego filmu „Reve de Femmes” „Was Frauen Frauen” p.t.

„O czym marzą kobiety”

POCZĄTEK I-GO SEANSU O GODZ. 5.30

KINO-TEATR
„EDEN”

Spółka z o. od.

Dziś i niedziela ostatnie dni

Wspaniały dramat dżungli, pełen przygód i emocji

UCIECZKA TARZANA

w roli gl. Niezapomniany z filmu „CZŁOWIEK MALPA”
JOHNNY WASSMILLER i MAUREN O'SULLIVAN

Nadpr. Kolorowy dodatek p.t. „BUTELKI”

Pocz. I seansu o godz. 3.30

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4

Tel. 61684. Skrytka poczta 62.

Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Redakcji: nieczynny przyjmuje od godz. 11 — 11 o 6 — 7.

Rekopisów redakcja nie zwraca.

Dziś! „Kurjer Zachodni”

Wiersz milimetryowy jednolitościowy na 1-iej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalit przed tekstem i w tekście 70 mm.; za tekstem 33 mm.; w niedzielę i święta 23½ drożej. Nowemu dodatek. Za terminowy druk oraz przesłanie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiadają.

BODZIN, Malachowskiego 7, tel. 74391. — DĄBROWA Róża 11, tel. 630-19. — GRUDZIEC, Bielski p. Łaciszewski, KIELCE, Sienkiewicza 43. — LAZY, Władysława Jankowskiego. — OLKUSZ, rynek, Bielski p. Łaciszewski. — STĘŻEWO, Rynek, Bielski p. Łaciszewski. — WIELICIE, 3-go Maja 29. — ZABRÓWIEC, rynek p. Bielski p. Łaciszewski. — ŻARNÓ, Rynek, Bielski p. Łaciszewski. — CZĘSTOCHOWA, Staszica 21. — KAZIMIERZ, Rynek, Bielski p. Łaciszewski. — PORĘBKA, ul. Władysława 13, Leon Majewski.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kontakcie:

30 drobnych od 20 zł.

20 drobnych od 15.00 zł.

10 drobnych od 7.00 zł.

5 drobnych od 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy — po 5 gr.